14. HÆDERSTEGN, FORENINGSEMBLEMER OG HÆDERSBEVISNINGER

a. Indledning

1. Enhver forening, der fungerer på basis af ulønnet frivilligt arbejde, har et ønske om at anerkende de medlemmer, der udfører en særlig eller ekstraordinær indsats for foreningen. Det kan være gaver i form af vaser, figurer, beklædning m.v. Soldaterforeninger har til dette formål i stor udstrækning valgt at indstifte hæderstegn eller fortjenstmedaljer udformet efter det militære system.

2. Nogle dekorationer erhverves pr. automatik, som f.eks. jubilæumstegn i forbindelse med medlemskab af en forening, mens man skal indstilles til andre, som for eksempel et hæderstegn eller en fortjenstmedalje.

3. Indenfor De Danske Garderforeninger er der gennem årene indstiftet følgende forskellige dekorationer i form af foreningsemblem, hædersbevisning, jubilæumstegn og erindringsmedalje:
   - Foreningsemblemer, herunder Fællesemblemet
   - Jubilæumstegn
   - Præsidiets Hæderstegn (PR/HT)
   - De Danske Garderforeningers Hæderstegn (DG/HT)
   - Erindringsmedalje i anledning af De Danske Garderforeningers 100 års jubilæum
   - Funktionstegn
   - DG-nålen (se afsnit 8, Gardernålsfonden)
   - Festtegn
   - De Danske Garderforeningers Hædersgave (DG/HG)

   Ovennævnte 5 første tegn er listet i den rækkefølge som de skal bæres på blazeren.

4. Bæring af dekorationer skal naturligvis ske med den respekt og værdighed, som ligger i dekorationen. Dekorationer skal derfor monteres korrekt og præsentabelt, og mådehold er tilrådeligt. Vejledning i korrekt bæring kan læses sidst i dette afsnit. Denne vejledning skal følges.

b. Præsidiets Hæderstegn (PR/HT):

1. Indstiftelse

a. Præsidiets Hæderstegn er indstiftet den 21. maj 1961 i anledning af De Danske Garderforeningers (dengang Fællesrepræsentationen) 50 års jubilæum. Hæderstegnet tildeles af Præsidiet, og man kan således ikke indstilles til dette.

b. Præsidiets Hæderstegn tildeles medlemmer af en Garderforening i ekstraordinære tilfælde, som udtryk for beundring og taknemmelighed over en stor og betydningsfuld indsats for Gardersagen.

c. I særlige tilfælde kan hæderstegnet tildeles personer udenfor Garderforeningernes kreds, herunder også udlændinge.

d. Hæderstegnene, der er nummererede og protokolføres ved Sekretariatet skal tilbageleveres ved indehaverens død.

e. Præsidiets Hæderstegn fremstilles ikke en miniature.

2. Indstilling om tildeling

Hæderstegnet tildeles af Præsidiet, og man kan således ikke indstilles til dette.

3. Overrækkelse

Overrækkelsen sker som regel ved repræsentantskabsmødet eller ved en af Livgardens parader.

c. De Danske Garderforeningers Hæderstegn (DG/HT):

a. Indstiftelse

a. De Danske Garderforeningers Hæderstegn er indstiftet den 30. juni 1983 i anledning af Den Kongelige Livgardes 325 års jubilæum. Nr. 1 og nr. 2 blev af Præsidenten på jubilæumsdagen overrakt Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen.

b. Hæderstegnet tildeles medlemmer af en Garderforening, som udtryk for taknemmelighed over en stor og god indsats for Garderforeningerne. I særlige tilfælde kan hæderstegnet tildeles personer udenfor Garderforeningernes kreds.

c. Hæderstegnet tildeles af Præsidiet normalt efter indstilling fra en garderforening, men kan i særlige tilfælde tildeles direkte af Præsidiet.

d. Med hæderstegnet følger et diplom underskrevet af Præsidenten.

b. Indstilling om tildeling

a. Indstillinger fra en garderforenings bestyrelse fremsendes via pågældende regions Vicepræsident, således at indstillingen kan være Præsidiet i hænde senest måned før ønsket tildeling.

b. Ved indstilling anendes indstillingsskema, bilag 1.

c. Svarskrivelse bilagt diplom vil tilgå foreningen indenfor ca. 14 dage efter afholdt præsidiemøde først i maj og først i november.

d. Efter modtagelsen af Præsidiets godkendelse kan foreningen bestille Hæderstegnet, se afsnit 19. Hæderstegnet betales af den pågældende forening og skal normalt tilbageleveres til foreningen ved dødsfald.

e. Hæderstegnet fremstilles også en miniature, men dette må hæderstegnmodtageren selv bekoste.

c. Kriterier for tildeling

DG/HT kan tildeles efter indstilling, når følgende kriterier er opfyldt:

- Nuværende eller tidligere formænd for en garderforening i minimum 10 år.
- Bestyrelsesmedlem i en garderforening, andre tillidshverv f.eks. fanebærer, skydeleder m.m. i minimum 15 år.
- En garderforenings bestyrelse kan indstille foreningsmedlemmer, der på særlig måde gennem minimum 15 år har ydet en ganske særlig indsats til gavn for den enkelte forening.
- Årgangsformand (skal være medlem af en GF) minimum 25 år.(Indstillingen skal foretages af årgangsforeningen).
- Personer (M/K) udenfor garderforeningernes kreds, som har ydet en påskønnelsesværdig indsats for Garderbevægelsen.

d. Overrækkelse

Hæderstegnet søges overrakt ved en festlig lejlighed i foreningen. Udleveringen foretages normalt af Vicepræsidenten, men hvis Præsidenten er til stede overrækkes det naturligvis af denne. For årgangsformænd tildeles hæderstegnet af præsidenten ved årgangsparaden på Livgardens Kaserne.

d. Jubilæumstegn - 10, 25, 40, 50, 60, 70 og 75 års

a. Indstiftelse

a. Garderforeningen i København havde som den ældste forening først behov for at hædre medlemmer og indstiftede 25 års tegnet i 1916, 50 års tegnet i 1935 og 70 års tegnet i 1997. 40 og 60 års tegnet blev indstiftet i 1990, og en alternativ udgave med agraf i form af en 25 mm bred og 40mm høj gylden bjælke med hhv. 40 og 60 i sort indgravering på båndet i stedet for bærebjælke blev indstiftet i 1997.

b. Den lange periode frem til 25 års medlemskab før man kunne erhverve sig sin første dekoration er blevet reduceret, idet De Danske Garderforeninger på repræsentantskabsmødet i 1996 indstiftede 10 års tegnet.

c. For alle jubilæumstegn gælder, at for eksempel 10 års jubilæumstegnet bæres indtil 25 års tegnet erhverves, hvorefter det kun er det nyerhvervede jubilæumstegn, der bæres fremover. Det er således ikke hensigten, at man bærer samtlige jubilæumstegn, man gennem et langt medlemskab af en garderforening erhverver.

b. Kriterier for tildeling

a. Disse hæderstegn tildeles af den lokale garderforening, som en hyldest og tak til et medlem med et samlet medlemsskab af en forening i nævnte årrække, regnet fra første indmeldelsesår.

b. Et medlem, der sammenlagt har været medlem af en eller flere garderforeninger i nævnte årrække, er berettiget til at få overrakt hæderstegnet. Man skal dog huske at få sin anciennitet overført ved foreningsskifte. Modsat kan perioder, hvor den pågældende ikke har været medlem af en garderforening, ikke medregnes i de 10, 25, 40, 50, 60, 70 eller 75 år.

c. DG's sekretariat udsender hvert år i starten af januar måned en bestillingsseddel til foreningerne, hvorpå bestilling af jubilæumstegn og sølvbjælker kan ske.

d. DG's sekretariat koordinerer bestillingerne med leverandørerne, idet det giver lavere anskaffelsespriser på tegnene.

e. Hæderstegnene fremstilles også en miniature, men dette må hæderstegnmodtageren selv bekoste.

c. Overrækkelse

Overrækkelsen sker efter den lokale garderforenings regler. Nogle garderforeninger vælger at inddrage det foregående hæderstegn når et nyt udleveres.

e. Foreningsemblemer og De Danske Garderforeningers Fællesemblem

a. Indstiftelse

a. Foreningsemblemerne er indstiftet individuelt i de enkelte lokale garderforeninger i forskellige former.

b. De fleste emblemer bæres i silkebånd, monteret lodret eller i krydsbånd og bæres på blazerens brystlomme, men nogle er monteret med båndet foldet i en roset og disse bæres på blazerens revers ved siden af DG-nålen

c. De Danske Garderforeningernes Fællesemblem er indstiftet efter vedtagelse på Repræsentantskabsmødet i Herning den 13. juni 1965. Enhver garderforening, der ikke har eget emblem, eller for hvem genfremstilling af tidligere medlemsemblemer er blevet for kostbart, kan anvende Fællesemblemet som medlemsemblem.

d. Fællesemblemet forsynes inden udleveringen ved foreningens foranstaltning med foreningens navn på bøjlen. Af hensyn til bøjlens lille størrelse må navnet forkortes, for eksempel "FREDERIKSBORG", "VESTLOLLAND" og så videre. Foreningens navn graveres altid kun med store bogstaver. På bøjlen må ikke anføres anden påskrift end foreningens navn.

e. Det er tilladt på båndet under bøjlen med foreningens navn yderligere at påsætte spænde(r) med særlige hædersbevisninger eller funktioner som for eksempel.: “ÅRETS GARDERKAMMERAT”, ÆRESMEDLEM”, “FORMAND” eller lignende.

b. Overrækkelse

Tildeling sker efter den lokale garderforenings bestemmelse, men bør ske på ordentlig vis.

f. Funktionstegn (Præsident, Formand o.s.v.)

1. Indstiftelse

a. Funktionstegn er modsat hæderstegn tilknyttet en funktion, og bæreren er den person, der for en periode er valgt eller udpeget til hvervet.

b. En del lokale garderforeninger anvender deres foreningsemblem i en speciel udgave. Det er også en mulighed at anvender Fællesemblemet med spænde på båndet med indgraveret funktion.

c. Præsidiet anvender et tegn, der er identisk med 50 års tegnet, men er forsynet med en 10 x 38 mm sølvbæreplade, hvorpå funktionen er indgraveret. Det drejer sig om ”PRÆSIDENT”, ”VICEPRÆSIDENT”, ”SKYDEUDVALGSFORMAND”, ”REGIONSSKYDELEDER”, ”FORRETNINGSFØRER”, ”SEKRETÆR” og ”REDAKTØR”

2. Overrækkelse

a. De lokale garderforeninger har individuelle procedurer for tildeling af Funktionstegn.

b. Præsidiet uddeler funktionstegn ved tiltrædelse. For eksempel får en nyvalgt vicepræsident tildelt funktionstegnet på Formandsmødet i marts umiddelbart efter valg. De Danske Garderforeningers Funktionstegn skal tilbageleveres når man fratræder hvervet.

g. De Danske Garderforeningers Hædersgave (DG/HG)

1. Indstiftelse

a. De Danske Garderforeningers Hædersgave er indstiftet den 21. maj 2001 i anledning af De Danske Garderforeningers 90 års stiftelsesdag.

b. Hædersgaven kan tildeles kvinder, der gennem deres tilknytning til garderbevægelsen har ydet markant og varig indsats til støtte for en lokal Garderforening eller for De Danske Garderforeninger generelt.

c. Præsidiet kan i særlige tilfælde tildele Hædersgaven til prominente kvinder i ind- og udland.

d. Med Hædersgaven følger et diplom underskrevet af præsidenten.

2. Indstilling om tildeling

a. Indstillinger fra Garderforeningerne skal så vidt muligt ske for et halvår ad gangen. Indstillingen fremsendes via pågældende regions Vicepræsident, således at indstillingen kan være Præsidiet i hænde senest 15. april henholdsvis 15. oktober for det kommende halvår.

b. Der anvendes indstillingsskema jævnfør bilag 2.

c. Svarskrivelse bilagt diplom vil tilgå foreningen indenfor ca. 14 dage efter afholdt præsidiemøde først i maj og først i november.

d. Efter modtagelsen af Præsidiets godkendelse kan foreningen bestille Hædersgaven, se afsnit 19. Hædersgaven betales af den pågældende forening.

3. Overrækkelse

Hæderstegnet søges udleveret ved en festlig lejlighed i foreningen. Udleveringen foretages normalt af Vicepræsidenten, hvis Præsidenten er til stede, naturligvis af denne.

h. Erindringsmedalje i anledning af De Danske Garderforeninger 100 års jubilæum

1. Indstiftelse

a. Erindringsmedaljen er indstiftet i 2011 i anledning af De Danske Garderforeningers 100 års stiftelsesdag.

b. Erindringsmedaljen er fremstillet i 1.000 nummererede eksemplarer, og erindringsmedalje nr. 1 og nr. 2 er tildelt Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen.

c. Erindringsmedaljen blev herudover tildelt alle deltagere ved repræsentationsmødet den 28. maj 2011 i Horsens.

d. Der er stående bæretilladelse.

2. Tildeling

Alle deltagere i repræsentantskabsmødet i Horsens d. 28. maj 2011 fik tildelt erindringsmedaljen.

3. Øvrigt

Så længe lager haves kan interesserede købe erindringsmedaljen hos DG's sekretariat.

i. Æresmedlemmer

1. Udnævnelse af æresmedlemmer i de enkelte Garderforeninger sker efter de enkelte Garderforeningers bestemmelse.

2. Æresbreve, der på synlig vis stadfæster medlemsskabet, kan mod betaling rekvireres hos Præsidiets Sekretariat.

j. Festtegn

1. Indstiftelse

   I forbindelse med Livgardens jubilæer, 250 år i 1908, 300 år i 1958, 325 år i 1983 og 350 år i 2008 samt 200 året for Amalienborgvagten i 1994 er der blevet indstiftet festtegn til anvendelse på selve jubilæumsdagen.

2. Tildeling

   Alle deltagere i de nævnte jubilæer har i forbindelse med tilmelding til jubilæumsarrangementet fået tildelt festtegnet, som også har fungeret som adgangstegn til f.eks. Tivoli, der har været samlingssted ved alle Livgardens jubilæer.

3. Anvendelse

   Festtegn er alene beregnet til bæring i forbindelse fejring af det pågældende jubilæum/arrangement. Festtegnet bæres ved fejring af arrangementet og i snæver tilknytning hertil. Efterfølgende bæres festtegnet ikke, men gemmes som erindring om en god dag.

k. Danske Soldaterforeningers Landsraads Æresplakette og Fortjensttegn

1. Danske Soldaterforeningers Landsraad har indstiftet Fortjensttegn i bronze og sølv samt Æresmedalje og Æresplakette. Ved opfyldelse af gældende statutter for disse tegn og medaljer kan også medlemmer af De Danske Garderforeninger blive tildelt tegn/medalje.

2. Gældende statutter og indstillingsskema fremgår af DSL's hjemmeside www.soldater.dk

l. Vejledning i korrekt bæring

At Gardernålen (DG) bæres både til hverdag og fest bør være en selvfølge.

1. Generelt

   a. Når man som gammel garder anlægger og bærer sine tegn og medaljer skal man være sig bevidst, at man hermed samtidig bliver set af andre, og at andre ikke blot vil se på tegnene/medaljerne, men også vil danne et indtryk af, hvordan disse bliver båret.

   b. Anlagte dekorationer skal derfor bæres på en sådan måde, at indtrykket af den pågældende, der bærer dekorationerne, opfattes værdigt. Dette kræver derfor, at den enkelte alene bærer de "rigtige" dekorationer, og at disse er placeret pænt og korrekt på påklædningen.

c. Såfremt den enkelte bærer 2 eller flere dekorationer skal disse placeres i korrekt rækkefølge og ved siden af hinanden således, at dekorationerne sidder på samme stang eller er placeret så alle bånds overkant flugter. Skæv påsætning eller påsætning hvor dekorationerne sidder spredt er med til, at det værdige ved bæring af dekorationer går tabt.

2. Bæring

1. Ordenskapitlet

a. Ordenskapitlet har fastsat som generel regel for bæring af dekorationer, at officielle dekorationer ikke må bæres sammen med foreningsdekorationer.

b. Ordenskapitlet tilføjer dog, at det tolereres, at soldaterforeninger bærer deres foreningsdekorationer sammen med eventuelle tildelte officielle dekorationer. Ved samtidig bæring af officielle og soldaterforenings dekorationer skal officielle dekorationer altid gå forud for foreningsdekorationerne i rækkefølge.

2. Soldaterforenings dekorationer

a. Haves flere foreningshæderstegn, anbringes de vandret og tæt ved siden af hinanden, således båndenes overkanter flugter. Dette gælder også dekorationer med bærebjælke, som for eksempel 40 og 60 års jubilæumstegn, hvor selve dekorationen og bånd bæres i højde med de øvrige, hvorved bærebjælken rager op over båndoverkant.

b. Kan de ikke hænge ved siden af hinanden, anbringes de således, at de dækker noget over hinanden, idet båndet til tegnet inderst til højre (set fra bæreren) skal ligge lidt over det nærmest til venstre værende bånd.

c. Flere foreningshæderstegn kan for nemheds skyld anbringes på et fælles spænde med nål.

3. Placering og rækkefølge.

a. De Danske Garderforeninger har fastsat at foreningens dekorationer bæres øverst på jakkens brystlomme, dog hvis man har blazer med skjold eller sol påsyet brystlommen, så bæres foreningens dekorationer lige over, så dekorationens underkant ikke dækker over blazermærket. Også her gælder det ved to eller flere dekorationer i krydsbånd, at de anbringes således de dækker noget over hinanden.

b. Foreningsemblemer i bånd, foreningshæderstegn m.v. bæres i nedenstående rækkefølge, idet nummereringen henviser til samme nummerering på bilag:
   1. Foreningsemblem/Fællesemblem.
   2. Danske Soldaterforeningers Landsråds Hæderstegn.
   3. Præsidiets Hæderstegn (PR/HT).
   4. De Danske Garderforeningers Hæderstegn (DG/HT).
   5. Æresmedlemstegn.
   6. Jubilæumstegn (10 års tegn erstattes af 25 års tegn, 40, 50 år o.s.v.).
   7. Erindringsmedalje (DSL, DG, lokalforeninger).

8. Skyttemedaljer m.v.
9. Hæderstegn fra andre foreninger (Samvirkers Hæderstegn).
10. Udenlandske tegn.

c. Festtegn indgår ikke i den vedtagne bæreregel. Bæring af festtegn bliver offentliggjort op til den aktuelle festlighed og festtegnet må som hovedregel kun bæres til denne fest.

d. Ved overrækkelse af en dekoration placeres den på jakkens revers lige under knaphullet, og forbliver til afslutningen af pågældende arrangement. Ved fremtidige arrangementer placeres dekorationen i ovennævnte korrekte rækkefølge.

4. Officielle ordensdekorationer

a. Officielle ordensdekorationer (evt. clips eller roset) bør bæres ved særlige foreningsfester og soldaterjubilæer samt ved militære højtideligheder, fester og parader, såfremt det militære personel har anlagt dekorationer.

b. Dekorationer kan bæres såvel til daglig påklædning som til festdragt samt på overtøj, for eksempel ved mindehøjtideligheder og jubilæumsstævner.

c. Officielle ordensdekorationer bæres oven over alle foreningstegn.

5. Indbydelser

Det bør altid anføres, om foreningshæderstegn og officielle dekorationer skal bæres.

6. Begravelser - Bisættelser

Den afdødes officielle dekorationer og eventuelt også foreningshæderstegn kan anbringes på en fløjlspude på kistens fodende med officielle dekorationer oven over foreningshæderstegn.

7. Placering og rækkefølge af dekorationer

Placering og rækkefølge af emblemer, hæderstegn og ordensdekorationer fremgår af efterfølgende planche, se pkt. 14.a.